

ПРОБЛЕМАТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

(на прикладі міждержавного збройного конфлікту Росії та Грузії)

У статті досліджується ефективність механізму міжнародно-правового регулювання військових дій (збройних конфліктів) на прикладі міждержавного збройного конфлікту Росії та Грузії.

Сформульована аргументована правова позиція щодо того, що аналіз сучасних локальних (регіональних) міждержавних збройних конфліктів свідчить про відсутність ефективних міжнародно-правових механізмів їх попередження, виникнення, подальшого розвитку та локалізації засобами сучасного міжнародного права.

Ключові слова: міжнародне право, механізм міжнародно-правового регулювання, міждержавний збройний конфлікт, міжнародне гуманітарне право, Україна, Росія, Грузія, Косово, НАТО.

Військові дії (збройний конфлікт) на Кавказі між Росією та Грузією, аналогічно подіям у Косово, показали, що багатосторонні регіональні механізми, зокрема ОБСЄ, НАТО та універсальної міжнародної організації ООН, є неефективними в якості дієвих міжнародно-правових механізмів попередження та впливу на діяльність або бездіяльність суверенних та незалежних акторів міжнародних відносин — учасників збройних конфліктів.

У науковій доктрині міжнародного права і міжнародній практиці проблематика регулювання міждержавних збройних конфліктів є предметом досліджень в основному у контексті права війни та міжнародного гуманітарного права. Наукові праці А.Фердросса (Австрія) [1], Л.Оппенгейма (Великобританія) [2], Ч. Хайда [3], Маккойбреу (США) [4], Є.Ваттель (Швейцарія) [5], а також представників радянської доктрини міжнародного права —

І.П.Блищенко [6], А.І.Полторак, Л.І.Савинського [7], І.Н.Арцібасова та С.О.Єгорова [8], С.В.Ісаковича [9] та інш., без сумніву, розглядаються як гідний внесок у розвиток науки міжнародного права.

Аналізуючи понятійний апарат, необхідно відмітити, що тільки у Женевських конвенціях про захист жертв війни 1949 р. вперше почали використовувати термін «міждержавний збройний конфлікт» (ст.2) та «неміждержавний збройний конфлікт» (ст.3). Причина в такому розмежуванні, очевидно, пов'язана з уроками Другої світової війни та початком переосмислення контексту загальноприйнятого на той час розуміння терміну “війна”.

Разом з тим, міжнародні відносини, особливо другої половини ХХ століття, — це в першу чергу історичний період боротьби так званих буржуазної та марксистсько-ленінської ідеологій, наявності біполярного світу — на чолі з СРСР та США. Різні геополітичні та економічні інтереси великих держав-членів ООН і визначали доктринальні підходи до прочитання контексту міжнародних відносин та відповідно впливали на формування механізму міжнародно-правового регулювання останніх.

З часу розпаду соціалістичної федерації СРСР на територіях колишніх радянських республік проходять неоднозначні процеси становлення нового типу держав, що супроводжується потужними внутрішніми соціально-економічними та політичними трансформаціями, появою нових колективних політичних гравців з декларативними програмами, формуванням відповідних державних інституцій, боротьбою за збереження незалежності, територіальної цілісності та недоторканності поки що значною мірою де-юре невизначених державних кордонів нових незалежних пострадянських держав.

Безкомпромісна боротьба основних політичних сил за право здійснювати контроль над владними державними інституціями в нових східноєвропейських державах практично не залишає часового резерву для реагування на численні цивілізаційні виклики технологічного

порядку, в результаті чого посткомуністичні держави можуть бути реально відкинуті у динаміці розвитку своїх суспільств.

Незважаючи на доктринальні невідповідності у сфері зовнішньої політики української правлячої еліти реаліям міжнародного правопорядку, як, наприклад, проголошена у середині 90-х років доктрина «багатовекторної» політики, стратегічні задекларовані політичні лозунги отримали нормативне закріплення у внутрішньодержавному законодавстві України.

Зовнішньополітичний курс України щодо НАТО законодавчо закріплено Верховною Радою від 2 липня 1993р та Законом України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 р., які відповідно містять нормативні положення про набуття членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору, що забезпечує повноправну участь України в інтеграційних процесах у межах загальноєвропейської та регіональної систем колективної безпеки.

Де-юре це означає, що права та зобов'язання відповідних суб'єктів національного права на практиці пов'язані з виконанням закону. Разом з тим, законодавчо закріплені нормативні положення, які є обов'язковими до виконання, не виконуються в повній мірі та продовжують бути предметом гострих політичних дискусій у демократичному суспільстві.

Діюча Конституція України не містить жодної норми, яка визначала б статус України як нейтральної держави або відмову України від участі у військових колективних блоках як організаційно-правової форми забезпечення національної безпеки.

Військові конфлікти, що відбуваються на територіях нових пострадянських суверенних держав, на наш погляд, не носять природного логічного характеру, навпаки, є результатом спланованих, але не прорахованих новими політичними гравцями, навіть на ближню та середньотермінову перспективу виживання дій, за наслідками яких самі ініціатори отримують статус переможених.

На думку автора, ефективність механізму міжнародно-правового регулювання міждержавних збройних конфліктів пов'язана з необхідністю переосмислення місця та функціональної ролі основного суб'єкту міжнародного права — держави в системі міжнародних відносин, відмовою від традиційних класичних підходів до аналізу сучасних трансформацій, що відбуваються в системі міждержавних відносин у часовому вимірі початку ХХІ століття.

В першу чергу це обумовлено інтеграційними процесами в межах міждержавних утворень, як, наприклад, Європейське Співтовариство, Рада Європи.

Практика свідчить про відхід від абсолютизації державного суверенітету. Міждержавні інтеграційні процеси генерують перерозподіл обсягу повноважень між центральними владними структурами на користь органів місцевого самоврядування. Кантон Швейцарії, земля ФРН наділені правами укладати міжнародні угоди з питань транскордонних відносин, прикордонної торгівлі, гуманітарних та екологічних питань, включаючи культурні обміни. Нормативні положення багатосторонньої міжнародної Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або владами, включаючи додаткові Протоколи 1995 та 1998 рр., є міжнародно-правовими новаціями [10].

Події у формі збройного міжнародного конфлікту, які відбуваються в територіальних межах незалежної Грузії, є логічним продовженням міжнародної та внутрішньої політики двох сусідніх де-юре незалежних суверенних держав – Росії та Грузії. Це не оцінка, а констатація наслідків політичних процесів, що відбуваються в регіоні.

У зв'язку з цим презюмується питання: чи здатне класичне міжнародне право здійснювати свою основну функцію, спрямовану на стабілізацію, включаючи попередження міжнародних збройних конфліктів та регулювання міжнародних відносин?

Чи існують в природі ефективні механізми міжнародно-правового регулювання попередження та вирішення міждержавних збройних конфліктів?

Чи зможуть пострадянські держави, які знаходяться у процесі самоідентифікації та пошуку відповідного місця у новітній системі сучасних міжнародних відносин, повноцінно забезпечити свої національні інтереси самостійно або тільки будучи учасником певної колективної системи безпеки?

Спробуємо відповісти на ці питання через дослідження механізмів міжнародно-правового регулювання міжнародного збройного конфлікту, учасниками якого є Росія та Грузія.

В якості загальної правової позиції необхідно відмітити відсутність універсальної формули у міжнародному праві щодо кваліфікації механізму міжнародно-правового регулювання міжнародного збройного конфлікту .

Проф. Маккоибреу в роботі «Міжнародне гуманітарне право. Регулювання збройних конфліктів» справедливо вказує на те, що «міжнародно-правовий механізм правового регулювання міждержавних збройних конфліктів характеризується невизначеністю свого статусу. Міжнародне гуманітарне право не проводить відповідну категоризацію військових конфліктів, що створює складнощі для подальшої кваліфікації діяльності учасників самого конфлікту» [11].

Останні події на Кавказі, що набули правової форми міжнародного військового збройного конфлікту між Росією та Грузією, відкрили нові підходи до прочитання можливих потенційних конфліктів на територіях інших пострадянських держав-учасників .

Засоби масової інформації надають широкі можливості для знайомства з діючими обставинами, що стали причиною конфлікту [12-16]. Очевидно, що аналіз зазначеного збройного міжнародного конфлікту з точки зору міжнародного права створює більш

аргументовані підстави для юридичної кваліфікації подій ,що відбуваються на Кавказі.

Стосовно сутності загальної міжнародно-правової природи військового конфлікту між суб'єктами міжнародного права, причин виникнення подібних конфліктів, необхідно погодитись із загальною формулою про те, що основою подібних конфліктів є вольові владні рішення тих політичних сил, які знаходяться при владі і відповідно визначають зовнішню та внутрішню політику їх учасників.

Міжнародне право починає виконувати регулятивні функції стосовно військового конфлікту тільки після прийняття владами держав-учасників політичних рішень *post factum*.

Перефразуючи тезу відомого юриста-міжнародника, професора Колумбійського університету США Люїса Генкіна про те, що «в першу чергу право – це є політика» [17], можна сформулювати положення про те, що в першу чергу «міжнародне право – це є міжнародна політика».

Правове регулювання збройного міжнародного конфлікту є системною частиною механізму міжнародно-правового регулювання сучасних міжнародних відносин (надалі – МПР). В широкому плані МПР міжнародного збройного конфлікту трактується як сукупність міжнародно-правових засобів та методів впливу прямої або непрямої дії на суб'єкти міждержавних правовідносин. Це тлумачення дещо відрізняється від доктринального бачення інституту видатним вченим сучасності, юристом-міжнародником І.І Лукашуком [18]*.

Юридичні можливості врегулювання міжнародного збройного конфлікту між Росією і Грузією засобами багатосторонніх інституційних механізмів, зокрема ЄС, ОБСЄ та універсальної міжнародної організації ООН, базуються на де-юре положеннях двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів, конвенцій,

---

* Лукашук Ігор Іванович — професор, доктор юридичних наук, заслужений діяч науки Російської Федерації, головний науковий співробітник Інституту держави і права РАН, член Комісії міжнародного права ООН, завідувач кафедри міжнародного права КДУ ім. Т.Г.Шевченка (1968-1986рр.)

Статуту ООН, Ради Європи. Попередньо взяті на себе учасниками збройного конфлікту погоджені права та зобов'язання впливають з імперативних принципів міжнародного права:

а) принципу суверенної рівності, а саме – держави повинні поважати суверенну рівність, яка презюмує виняткову владу держави в межах її юрисдикції. Статут ООН містить загально визнану юридичну формулу «Організація заснована на принципі суверенної рівності всіх її членів» (ст.2 Статуту ООН). Цей принцип лежить в основі функціонуючої системи міжнародних відносин;

б) принципу невтручання – ніхто інший не має права втручатися у справи, які входять, по суті, у внутрішню компетенцію будь-якої держави.

Виняток стосується лише випадків, коли дії держави несуть загрозу миру, та актів агресії. В цьому випадку на підставі рішення Ради Безпеки, Генеральної Асамблеї до держави-порушника застосовуються примусові дії (розділ VII, п.7, ст.2 Статуту ООН).

Таким чином, питання Абхазії, Південної Осетії — це винятково питання тільки внутрішньої компетенції Грузії, а не будь-якої іншої держави. У випадку, якщо мають місце порушення основних прав та свобод автохтонного населення, вступають у дію міжнародні конвенції з основних прав людини, здійснюється моніторинг порушень основних прав та свобод і відповідно застосовуються санкції до держави, яка здійснює порушення названих прав та свобод;

в) принципу територіальної цілісності, який зобов'язує держави, включаючи учасників міжнародного збройного конфлікту, утримуватися від загрози силою або її застосування проти територіальної недоторканності (п.4. ст.2 Статуту ООН). Юридичний зміст заборони включає не тільки загрозу силою або її застосування проти територіальної недоторканності, але також поширюється на невійськові форми тиску, наприклад, поширення неправдивих фактів, обставин,

нав'язування оцінок та кваліфікації подій винятково у своїх інтересах, що відбуваються в зоні територій міжнародного збройного конфлікту.

В цьому випадку, як юридичний наслідок, ніякі територіальні захоплення, що є результатом загрози силою або її застосування сили проти територіальної недоторканності, не будуть визнаватися в майбутньому законними. Такий кінцевий наслідок вирішення цього збройного конфлікту буде означати лише одне - розвиток конфлікту призупинений, але не є вирішеним, що означає його «вибух» при зміні розкладу політичних сил-учасників. В кінцевому рахунку це іще одна «зона конфліктів інтересів» в системі міжнародних відносин;

г) принципу мирного вирішення спорів, який презюмує юридичне зобов'язання учасників міжнародного збройного конфлікту і можливу його реалізацію в будь-яких міжнародних дво- або багатосторонніх процедурах, на які погодяться держави-учасники міжнародного збройного конфлікту (п.3 ст.2 Статуту ООН);

д) принципу поваги прав та основних свобод людини, становлення якого в системі принципів загального міжнародного права в якості одного із пріоритетних є підтвердженням того, що в сучасному міжнародному праві під впливом часового фактору відбувається суттєва зміна акцентів щодо пріоритетності цілей міжнародного права [13]. В доповнення до розглянутих основних принципів міжнародного права стосовно статусу аналізованого міжнародного збройного конфлікту необхідно звернути увагу також на принципи незастосування сили, рівних прав та самовизначення народів, співробітництва, *pacta sunt servanda*, які, без сумніву, поглиблюють загальну основу для міжнародно-правової кваліфікації розглядуваного міжнародного збройного конфлікту.

З міжнародно-правової точки зору стабільний розвиток міждержавних відносин передбачає в першу чергу створення та впровадження ефективних юридичних гарантій загального миру, безпеки та співробітництва, а також дотримання прав та свобод людини в якості пріоритетної директорії. Практично ніякі гарантії стосовно

Грузії з боку великих держав з метою попередити конфлікт не були впроваджені чи реалізовані.

Мозаїка сучасних міжнародних відносин свідчить про те, що традиційні або класичні підходи до аналізу попередження, виникнення та розвитку міжнародних збройних конфліктів не відповідає реаліям у часовому вимірі початку ХХІ століття.

Тому автор вважає, що проблематика ефективності механізмів міжнародно-правового регулювання міждержавних збройних конфліктів результативно може бути розглянута у взаємозв'язку з аналізом супутньої проблеми втручання та примусу в класичному міжнародному праві.

У доктринальній міжнародно-правовій літературі сформульовані загальні положення стосовно юридичних характеристик примусу для забезпечення міжнародно-правових зобов'язань.

Сутність названого міжнародно-правового інституту полягає в першу чергу у застосуванні примусу до держави — порушника міжнародних зобов'язань залежно від характеру порушень цих зобов'язань.

Відомий український вчений-міжнародник проф. В.А.Василенко відзначає, що «...международное право оправдывает поэтому не любое принуждение, а лишь то, которое применяется в ответ на международное правонарушение, т.е. так называемое санкционированное принуждение» [19].

Тобто у випадку застосування будь-якого засобу примусу з боку Росії, включаючи також задекларовані дії по «принуждению к миру», не можуть кваліфікуватися такими в якості відповіді на міжнародне правопорушення у зв'язку з де-юре відсутністю правопорушення, а можуть кваліфікуватися як втручання у внутрішні справи, загрозу силою або застосування сили щодо Грузії з боку Росії.

Відомі російські вчені-міжнародники Є.Скакунов, Ю.Чехарін формулюють правову позицію стосовно характеру примусу в міжнародному праві: «Принудительная мера , являющаяся ответом (реакцией) на международное правонарушение, выполняет роль санкционированного принуждения...» [20].

Разом з тим названими вченими сформульована чітка юридична позиція стосовно характеру відповідних засобів проти порушника міжнародних зобов'язань, а саме: «Средства, используемые как ответные меры, должны быть пропорциональны вызвавшему их акту и исключать применение силы. В частности, поэтому современному международному праву противоречит практика так называемой защиты граждан, к которой нередко прибегают империалистические державы в обход обязательств , содержащихся в п.4.ст2.Устава ООН.»

Блискуча юридична думка, яку правомірно можна аплікувати до збройного конфлікту Росія-Грузія за умови, що необхідно провести ідентифікацію щодо чіткої назви держави, яка повинна отримати статус імперіалістичної, та аргументувати необхідність введення збройних сил на територію іншої суверенної держави під приводом захисту громадян, які постійно проживають там в адміністративно-територіальних межах незалежної держави Грузії. Привертає увагу політична позиція представників західних держав стосовно характеру та наслідків російсько-грузинського військового конфлікту.

15 серпня 2008р. федеральний канцлер Німеччини Ангела Меркель після завершення зустрічі з президентом Росії Дмитрієм Медведевим висловила стурбованість подіями в Грузії, але також відмітила, що необхідно думати і про причини, які змусили Росію ввести війська на територію іншої держави.

Канцлер Ангела Меркель заявила, що вважає дії Росії стосовно Грузії непропорційними [21,с.1].

У зв'язку з цим виникають питання: які підстави для втручання у внутрішню компетенцію суверенної держави Грузії та введення

збройних сил Росії? Який критерій визначення дій держави Росії по відношенню до Грузії в якості пропорційних дій?

Статут ООН (п.7, ст.2) заборону втручання «у справи, які по суті входять у внутрішню компетенцію будь-якої держави», відносить до основних принципів міжнародного права.

Єдиним критерієм міжнародно-правової відповідальності може бути—критерій юридичного змісту міжнародного правопорушення, нібито вчиненого Грузією, а саме тільки у випадку міжнародного правопорушення .

За визнанням вченого – міжнародника 20-30 років ХХ століття проф. М.Циммермана*, «в международном праве нет более спорной проблемы, чем учение о вмешательстве...» [22]. Разом з тим, саме проблема втручання є ключем до юридичної кваліфікації міжнародних збройних конфліктів, статусу сторін учасниць конфлікту. За словами проф. М.Циммермана, «теоретически здесь происходит смыкание двух противоположных токов: утверждение принципа абсолютной независимости государств в сфере их внутренней компетенции с идеей примата вселенского правопорядка...» [22].

На сьогодні сформована розвинута правова основа цього принципу, а саме Декларація ООН про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав, про оберігання їх незалежності і суверенітету від 21 грудня 1965 р., Декларація про принципи міжнародного права 1970 р., Декларація про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав 1982 р., Заключний акт НБСЄ від 1975 р. та інші.

Підсумовуючи , було би обґрунтованим сформулювати загальну тезу про те, що механізми міжнародно-правового регулювання збройних конфліктів між Росією та Грузією є неефективними в якості дієвих міжнародно-правових механізмів

---

* Незаслужено забутий талановитий російський вчений, який розпочав свою наукову діяльність у Санкт-Петербурзькому, згодом у Петроградському університетах. Після 1917 р. змушений був емігрувати в Прагу, де продовжив свої дослідження з міжнародного публічного права. Автор праці «Гарантии безопасности в международном праве», виданої у Празі.

попередження та впливу на діяльність або бездіяльність суверенних незалежних акторів міжнародних відносин — держав-учасників збройних конфліктів .

На думку автора, створення ефективних механізмів міжнародно-правового регулювання міждержавних збройних конфліктів пов'язано з відмовою від традиційних класичних підходів до аналізу та оцінок соціальних трансформацій, що відбуваються в системі міждержавних відносин на територіях пострадянських держав.

Аналіз сучасних локальних (регіональних) міждержавних збройних конфліктів показує відсутність ефективних механізмів попередження їх виникнення, подальшого розвитку та локалізації. Очевидно, що і правовий статус класичної нейтральної держави не гарантує безпеку держави від можливих наслідків міждержавного збройного конфлікту, учасником якого вона не є.

Приклад нейтральної Швейцарії та інших держав, які мають подібний статус, історично обумовлений низкою системних закономірного характеру причин і не може бути прямо впровадженим до міждержавної практики суб'єктів , які знаходяться в процесі державного становлення.

Це, в першу чергу, стосується нових незалежних пострадянських держав.

Держава, яка знаходиться у процесі формування(становлення), пошуку відповідного місця в новітній системі сучасних міжнародних відносин, в нових умовах впливу високих інформаційних технологій, зможе повноцінно забезпечити в першу чергу свої національні інтереси, тільки будучи учасником певної визначеної колективної системи безпеки.

Список використаних джерел

1. Фердросс А. Международное право. – М.,1959.- С.429.
2. Опенгейм Л. Международное право. – Т.II. – П/т.1. – М. 1949. – С.246.
3. Хайд Ч.Ч. Международное право, его понимание и применение США. – М., 1950. Т.5. – с.23.
4. McCoubrey , International Humanitarian Law: The regulation of Armed Conflicts in: International Law. Cases and materials. Third edition by Louis Henkin, Columbia University, School of law , Richard Crawford Pugh, Schachter, Hans Smit ,Columbia University, School of law; American Casebook Series; West Publishing Co, St.Paul,Mnn.,1993, – 1025 – 1026с.
5. Ваттель Е. Право народов. – М., 1959. – С.405.
6. Блищенко И.П. Немеждународный вооруженный конфликт и международное право//Советское государство и право. – 1973. – № 11. – С.130-134.
7. Полторак А.И., Савинский Л.И. Вооруженные конфликты и международное право.Основные проблемы. – М.,1976. – С.76.
8. Арцибасов И.Н.,Егоров С.А. Вооруженный конфликт: право, политика, дипломатия.-М.: Международные отношения, – 1989. – С.76.
9. Исакович В.С. Международно-правовые проблемы человека в международном конфликте // Вестник Киевского государственного университета. Серия: Международные отношения и международное право. – 1976. – № 3. – С.27-28.
10. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або владами, включаючи додаткові Протоколи № 1 та № 2,European Treaty Series.ETS-/106/159169.
11. McCoubrey , International Humanitarian Law: The regulation of Armed Conflicts in: International Law. Cases and materials. Third edition by Louis Henkin, Columbia University, School of law , Richard Crawford Pugh, Schachter, Hans Smit ,Columbia University, School of law; American Casebook Series; West Publishing Co, St.Paul,Mnn.,1993, – 1025 – 1026 с.
12. В Україні вітають домовленості між Грузією та Російською Федерацією, досягнуті за посередництва Франції, щодо остаточного припинення воєнних дій, відмови від застосування сили і врегулювання конфлікту: Заява МЗС України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication>.

13. Шість принципів урегулювання конфлікту від Медведєва і Саркозі. — Режим доступу: <http://www.zn.ua/3000/3150/47399>.

14. Коломиец А. Умерший Лиссабонский договор ЕС и украинское евроатлантическое позиционирование. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zn.ua>.

15. Заява МЗС України у зв'язку з постановою Державної Думи РФ від 4 червня ц.р. щодо стану російсько-українських відносин. Режим доступу. — <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/18634.htm>.

16. Коментар прес-служби МЗС України. — Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua>.

17. International Law. Cases and materials. Third edition by Louis Henkin, Columbia University, School of law, Richard Crawford Pugh, Schachter, Hans Smit, Columbia University, School of law; American Casebook Series; West Publishing Co, St.Paul, Mnn., 1993, — 1с.

18. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учебник для юридических факультетов вузов. — Москва: изд-во БЕК, 1997. — С.160.

19. Василенко В.А. Международно-правовые санкции. К.: Вища школа, 1982. — С.6.

20. Скакунов Э.И., Чехарин Ю.Е.. Принуждение в международном праве // Советский ежегодник международного права. — М.: Наука, 1987. — С.84.

21. Ангела Меркель предлагает думать о новом формате урегулювання: нельзя ждать еще 15 лет. — Режим доступу: <http://korrespondent.net/world/555102>.

22. Циммерман М.А. Вмешательство и признание в международном праве. — Прага, изд. Пламя. — 248 с.

The Efficiency or Non-Efficiency of Mechanisms for International - Legal Settlement of the Interstate Armed Conflicts: (the case of the interstate armed conflict between Russia and Georgia) is being analyzed in the present scientific research.

The argued legal position testifies that such multilateral mechanisms as the Council of Europe, EU, OSCE, NATO and the UN, being the universal international organization, have demonstrated their ineffectiveness as the international - legal mechanism for preventing and influencing the activity or inactivity of the sovereign and independent actors of the international relations.

Keywords: International Law, mechanism of international legal regulation, interstate armed conflicts, International Humanitarian Law, Ukraine, Russia, Georgia, Kosovo, NATO.

В статье исследуется эффективность механизма международно-правового регулирования военных действий (вооруженных конфликтов) на примере межгосударственного вооруженного конфликта между Россией и Грузией.

Сформулированная аргументированная правовая позиция относительно того, что анализ современных локальных (региональных) межгосударственных вооруженных конфликтов свидетельствует об отсутствии эффективных международно-правовых механизмов их предупреждения, возникновения, последующего развития и локализации средствами современного международного права.

Ключевые слова: международное право, механизм международно-правового регулирования, межгосударственный вооруженный конфликт, международное гуманитарное право, Украина, Россия, Грузия, Косово, НАТО.